

Utopce

Jeśli podczas wieczornego spaceru brzegiem Olzy zobaczysz w pobliżu wody dziwnie zachowujące się zwierzę lub osobiwie wyglądającą postać pykającą fajeczkę – masz szczęście, lecz uważaj... spotkałeś utopca we własnej osobie.

Dawniej wierzono w istnienie wielu fantastycznych postaci, opowiadano sobie o nich przeróżne historie. Na Śląsku Cieszyńskim takimi niezwykłymi istotami były utopce. Wierzono, że zamieszkiwały potoki, strumyki i stawy. Utopce pomagały dobrym ludziom, a tych, którzy zakłócali im spokój, wciągały do wody.

Keď počas večernej prechádzky brehom Olzy uvidíš v blízkosti rieky čudne sa správajúce zviera alebo zvláštne vyzerajúcu postavu bafkajúcu z fajky – máš šťastie, ale dávaj si pozor... stretol si utopca vo vlastnej osobe.

Voľakedy sa verilo na existenciu viacerých vymyslených postáv, rozprávali sa o nich rozličné príbehy. Na tešínskom Sliezsku takými to neobyčajnými bytosťami boli utopce. Verilo sa, že bývajú v potokoch, potôčikoch a rybníkoch. Vodníci pomáhali dobrým ľuďom a tých, ktorí im rušili pokoj, vťahovali do vody.

Przeczytaj fragment bajki Gustawa Morcinka „Jak Zuzanka poszła w kumy do utopców” i na jego podstawie narysuj rodzinę utopców.

Prečítajte si úryvok rozprávky Gustawa Morcinka „Jak Zuzanka poszła w kumy do utopców” (Ako sa Zuzanka išla skmotriť s vodníkmi) a na jeho základe nakreslite rodinu vodníkov.

Przez miasto Skoczów przepływa Wisła (...) W Wiśle pod Skoczowem mieszkały utopce. Tych utopców była spora gromada. Były stare utopce, (...) utopcule (...) i utopczęta (...). W słoneczny dzień utopczęta baraszkowały w Wiśle, fikały w niej koziołki, pluskały się i oblewały wzajemnie wodą (...). Piszcząły wtedy jak młode myszy i były ogromnie śmieszne. A stare utopce śmiały się i powiadały:

– Ha, nasze utopczęta są bardzo wiezgierne!

Rozmawiały bowiem ze sobą w gwarze śląskiej, a słowo „wiezgierny” oznacza tyle, co figlarny. Nie były one większe od krasnoludków. Miały małpie mordki (...), zadarte noski (...), palce u przednich łapek spięte błoną jak u kaczkę (...) i ubrane były w czerwone kabatki i porcięta albo w czerwone sukienki. Poza tym wszystkie miały wielkie brzuszki (...) i były tak grube jak kudłaty pies Karuś gazdy Kurzejki.

Cez mesto Skočov preteká Visla (...) Vo Visle pod Skočovom bývali utopce. Tých utopców bola veľká kopa. Boli starí utopce,(...) utopcule (...) a utopcześta (...). V slnečný deň sa utopcześta hrali vo Visle, robili v nej kotrmelce, člapkali sa i oblievali sa navzájom vodou (...). Pískali vtedy ako mladé myši a boli veľmi smiešne. A starí utopce sa usmievali a rozprávali:

- Ha, naše utopcześta sú veľmi wiezgierne!

Rozprávali sa v sliezskom nárečí, a slovo „wiegierny“ znamenalo to isté ako hravý. Neboli väčšie ako trpaslíci. Mali opičie tváre (...), ohrnuté nošteký (...), prsty na predných labkách boli spojené plávacou blanou ako u kačice (...) a oblečené boli v červených kožuštekoch a nohaviciach alebo červených šatách. Okrem toho všetky mali veľké bruška (...) a boli také tučné ako chlpatý pes Karuś gazdu Kurzejki.

